

Budapest 1947 II. 11.
IV. Ferencz-József rk
2.V.em.5.
Telefon 185 366

Kedves Nagel ur,

röviden összefoglalom beszélgetésünket a vonaton. Megegyeztünk abban, hogy én március végéig összeállítok Önnek egy kis kötetet "Existencializmus vagy materializmus?" címmel, mely a következő tanulmányokat tartalmazza: A polgári filozófia válsága, Aristokratikus vagy demokratikus világnézet?, Existencializmus, Történelmi és morális felelősség /Köstler és Merleau Ponty/, Lenin és a modern filozófia problémái. Ön szíves volt kilátásba helyezni, hogy elküldeti nekem a "Le Temps Moderne" eddig megjelent számait, valamint Küstler regényeit. Kiegészítésként még a következőkre kérem: juttassa el hozzám Gabriel Marcel /A katolikus existencialista/ valamelyik művét, valamint egy-két fontosabb kommunista polemikus tanulmányt az existencializmus ellen. /Azt hallom Lefebvre egy egész könyvet írt erről a témáról./ Nagyon hasznos lenne nekem még a következő két könyv: G. Friedmann La crise du progres és Malraux: ~~Recherches sur le théâtre~~ Scenes choisies, Gallimard.

A beszélgetésünk közben felmerült ötlet, egy Silone-Malraux-Köstler könyvről továbbra is foglalkoztat és közben meg is találtam az Ön számára a legalkalmasabb szerzőt. Ez régi barátom Ernst Fischer /a volt osztrák kommunista közoktatásügyi miniszter, első-rangu publicista és irodalomhoz értő. Amennyiben Önnek ez a terv tetszik, forduljon rám való hivatkozással egyenesen hozzá. Címe Wien XVIII. Bastieng. 64 Telefon: A 20495.

E hosszú kitérés után visszatérek beszélgetésünkre. Megállapodtunk abban, hogy a Hegelferdítés energikusan megy tovább és minél hamarabb ki fog jönni a könyv. Kívánságához képest az előszót ketté fogom választani, csak a legfontosabb elvi részeket hagyom meg előszónak, a többiből utószó lesz. Amennyiben a nyáron időm van, befejezem "Die Zerstörung der Vernunft" című művemét, amelyet befejezése után Ön mindjárt munkába vesz. A nagy művektől függetlenül Ön az őszi időnyre elkészíti a Német Irodalom Rövid Története című művemét. Ennek előszavát megfelelően át fogom dolgozni az Ön számára. Amennyiben valamely fontos kérdéssel megfedkeztem volna, kérem szíves értesítését.

Csokoládé ajándékának nagy hasznát vettük, mert Bécestől Hegyeshalomig 30 órát utaztunk, illetve álltunk, étkezőkocsi nélkül.

Melegen üdvözli hive

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest 1947 október 29.

Kedves Nemes Ur,

nagyon sajnáltam, hogy hétfőn nem tudtunk még egyszer beszélni, ennek következtében, bár a szerződést aláírtam, még két kérdés maradt függőben. A szerződést illetőleg még közölnöm kell Önnek, hogy Makrai urral való megbeszélésünkben megállapodtunk abban, hogy az Önök jogai az átadott könyvek nem francia nyelvű terjesztésére kizárólag az egzisztencializmus-könyvre vonatkoznak. Ugyancsak természetes, hogy az Önök által lekötött könyvek listáját illetőleg az mérvadó, amelyet a szerződés révén magyar nyelven, dátumokkal együtt közösen megállapítottunk.

1. A függő kérdések a következők: Makrai ur alá akart velem íratni egy megállapodást, amely szerint nekem életem végéig, sőt halálom után utódaimnak is minden Önök által kifizetett honoráriumból 10 %-ot le kellene adnom az Önök itteni ügynökségének. Én ennek aláírását mint teljes mértékben jogosulatlan követelményt megtagadtam. Már azon is csodálkoztam, amikor első előlegemből az itteni ügynökség 10 %-ot levont, de ez ellen mint egyszeri provízió ellen nem tiltakoztam. Azonban ilyen állandó fizetésbe semmi körülmények között nem megyek bele - inkább visszalépek az egész szerződéstől. Meg tudom érteni, ha egy külföldön ismeretlen magyar író, aki az itteni ügynökség közvetítésével jut a francia közönség elé, ilyen ajánlatot elfogad. De Ön nagyon jól tudja egyrészt, hogy a köztünk létrejött megállapodást nem én kezdeményeztem, hanem az Önök ügynöksége javasolta, hanem úgy jött létre, hogy Ön és Emanuel ur ismerve az én régi és mostani produkciómát mindakettőnk részére előnyösnek tartották, hogy könyveim a Nagel cégnél megjelenjenek. Másrészt Ön nagyon jól tudja, hogy nekem Franciaországban ilyenemű közvetítésre szükségem nincs. Nagyon szívesen kiadom könyveimet Önöknél, de Ön is jól tudja, hogy bármely pillanatban tudnék találni más francia kiadót is, aki ezeket a könyveket kiadná. /Ami az egzisztencializmus könyvet illeti, én úgy fogom fel a szerződést, hogy a 75-25%-os meg egyezés azokra a kiadásokra vonatkozik, amelyek az Önök közvetítésével jönnek létre, tehát nem vonatkozik arra az esetre, ha például Oprecht a neki régebben elküldött német kézirat alapján kiadná a könyvet stb. /

2. Makrai ur azt mondotta, hogy nem tud a köztünk való beszélgetésben felmerült nagyobb összeg lefizetéséről. Ön bizonyára emlékezni fog arra, hogy erről beszéltünk, még pedig abban az irányban, hogy tekintettel a számomra most esedékes hosszabb utazásra Ön egy nagyobb összeget fog részemre kiutaltványoztatni. A beszélgetésben 1000 Ft.-ról mint minimumról volt szó, ~~és azt~~ és azt mondtuk, hogy ennek részleteit hétfői együttlétünk alkalmával fogjuk együtt véglegesen rendezni. Mivel ez az együttlét sajnos elmaradt, nagyon kérem e tekintetben sürgős intézkedését.

Üdvözléssel

Lukács György

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

Budapest, 1947 november 15.

Kedves Nemes ur,

Örülök, hogy november 4-iki levélével lényegében tisztázzuk a félreértéseket. A legfőbb ok azt hiszem az volt, hogy nem beszélhattünk még egyszer és így nem volt mód arra, hogy az előleg kérdését véglegesen tisztázzódjék. Most levele vétele után értesíteni fogom Makrai urat, ~~zárják~~ hogy a levelében megállapított feltételek mellett az ezer Frt.-ot nekem kifizesse.

Ha Franciaországban nem volna infláció, szívesen hagynám ott a honorárium legnagyobb részét, mert mindig tervezek egy hosszabb ott-tartózkodást. Így ellenben az a veszély forog fenn, hogy mire kijövök, teljesen elértéktelenedik minden nekem járó pénz, * mert tudomásom szerint az a - felette tökéletlen - módja a honoráriumok stabilizálásának, amely itt az infláció alatt volt, Franciaországban nem létezik. Ezért kell amellettt maradnunk, hogy egyelőre itt fizeti ki a nekem járó honoráriumot.

Az egzisztencializmus kérdésben elfogadom az Ön álláspontját.

Szívesen elhiszem, hogy Önöknek is megvannak a maguk gondjai. De mint gazdaságilag képzett marxista Ön is nagyon jól tudja, hogy minden ilyen helyzetben a szerző a proletariátus és a kiadó a termelési eszközök tulajdonosa. Nekem éppen olyan fontos dolgaim francia megjelenése és határuk a francia kultúrára. De - nekem is élnem kell és Önnek mint jó kiadónak éppen ebben az esetben nem lehet Talleyranddal mondani: ~~qu'en~~ Je m'en vois pas la nécessité.

Üdvözlettel

Lukács György

U.i. Mért nem jelenik meg az Exisztencializmus?!

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest 1948 május 8.

Tisztelt Nemes Ur!

Megkaptam könyvem 5 példányát és május 5-iki levelét. A könyveket, valamint azt, hogy a kért címekre példányokat küldött, nagyon köszönöm. Mivel most nagyon el voltam foglalva, még nem volt módomban a könyvet átolvasni és esetleg a fordítást illetőleg megjegyzéseimet megtenni.

Az irracionális-könyv tekintetében teljes mértékben fenntartom mult levelemben kifejtett álláspontomat. Mindenekelőtt: a könyv még nem kész; egy fejezetet még át kell alakítanom, a többi most gépelik le és a legépelés után tehetem csak meg a végső stíláriis simításokat. Mindez mostani elfoglaltságom mellett minimum 3-4 hónapot vesz igénybe.

De mindettől eltekintve emlékeztetnem kell arra a kiadói tervre, amelyet közös megbeszélésünk alapján szerződésünk 13. pontjában rögzítettünk le. Eszerint az existencializmus könyvnek 47 őszén kellett volna megjelennie, közvetlenül utána jött volna Nietzsche és a fasizmus, 48 tavaszán Hegel, 48 őszén a Német irodalom rövid története, 49 tavaszán a Történelmi regény. Az első könyv 8 hónapot késett, a második még nem jelent meg, a harmadik a Hegel. Most már ha Önök a megállapodást komolyan végrehajtották volna, a Hegel-könyvnek már a megjelenési stádiumban kellene lenni. Teljességgel megértem, ha nem akarják közvetlenül az Existencializmus után kiadni, mert hiszen annak kell egy bizonyos kifutási időt adni, s megbeszélésünk éppen úgy szól, hogy az existencializmus által előidézett esetleges vita elő fogja segíteni a Hegel-könyv hatását. Tehát semmi kifogásom nem volna az ellen, hogy a Hegel-könyv ősszel jelenjék meg. /Akkor jelenik meg németül Oprecht-nél is./ Azonban nagy mértékben megingatja hitemet megállapodásaink komolyságában, hogyha Ön most, amikor a Hegel-könyvnek már nyomdakész állapotban kellene lennie, egyszerre azzal a tervvel áll elő, hogy egy másik könyv, amelynek előkészítése, fordítása, kinyomtatása minimum egy évet vesz igénybe, elébe kerüljön. Azt kell hinnem, hogy a Hegel előkészítése még nem történt meg. Ezt nagyon sajnálom, mert miután Önnel lekötöttem ezt a könyvet, számos ajánlatot utasítottam vissza abban a hitben, hogy megállapodásainkat nemcsak én veszem komolyan. Nagyon kérem e tekintetben megnyugtató felvilágosítását arról, hogy a dolog a valóságban hogyan áll. Ha a Hegel valóban elő van készítve, semmi akadály nincs, hogy egyszerre jelenjék meg a német eredetivel.

Mindenesetre egyáltalában nem szándékom az együtt megbeszélte tervtől eltérni és az Irracionális-könyvet illetőleg legalább annyit mozgási szabadságot kell magamnak engedélyezni, amennyit Ön engedélyezett Magánakvelem szemben.

Kiváló tisztelettel

igaz hive

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lukács György

Budapest 1948 július 6.

Tisztelt Nemes Ur,

sietek válaszolni 1-ről kelt levelére, mert ma ment el egy levelem Önhöz és nem szeretném, ha a levelek keresztezése következtében félreértések adódának. Tehát egészen röviden: mindenekelőtt nincs kifogásom az ellen, hogy ősszel a Nietzsche helett a Német irodalom rövid története jöjjön ki. Ennek szerződésünk szerint ugyanis 1948 őszén kellett volna megjelenni.

Nem értem levelében tett megjegyzéseit, mintha az Existencialisme-könyv késői megjelenésének én lennék az oka. Utánanéztem levelezésünknek és megállapítottam, hogy végleges szerződésünket, amelyben a megjelenési dátumok fixirozva vannak / s ez a megállapodás mint emlékeznin fog, egy köztünk lefolyt hosszú beszélgetés után történt/, ott pedig 1947-re volt megállapítva az Existencialisme-könyv megjelenése. Nehezen tudom elképzelni, hogy Ön akkor ne lett volna informálva arról, hogy a technikai előkészítés hogyan áll.

Természetes, hogy ez a levél nem érinti az utolsó levelemben felvetett elvi kérdéseket; legkevésbé a Hegel megjelenésének kérdését. Ebben az ügyben igen határozott választ kérek Öntől, mert ettől függ, hogy fenntartható-e a köztünk eddig fennállt szerződéses megállapodás. Amennyiben igen, kérek új tervezetet a szerződésileg megállapított könyvek megjelenési idejét illetőleg, amikor is természetesen szívesen hajlandó vagyok változtatásokba belemenni, amennyiben azok elfogadhatók és reálisak. Amennyiben nem tudunk megállapodni, a szerződés felbontása nem zárna ki, hogy egy-egy meghatározott könyvet illetőleg megállapodás jöjjön létre köztünk.

Kiváló tisztelettel

igaz hive

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

T 1947
nept. 10-on
int. Lukács alá

Zakopane

xxxxxx 1948 augusztus 8.

1646 9-1271/15

Tisztelt Nemes Ur!

Leveleit sajnos már csak itt Zakopaneban kaptam meg. Ez azt jelenti, hogy a Goethe-könyvet nem tudom elküldetni, mivel lakásom le van zárva; csak ha újra Pesten vagyok /szeptember 15./ küldhetek példányt. Ugyanez vonatkozik a Kis német irodalom előszavára. Itt ellenben lehet közvetítő megoldást találni. Azok az indokok, amelyekkel a magyar kiadás előszavában megokoltam a könyv magyar megjelenését, legnagyobb részt érvényesek a francia megjelenésre is. Csupán néhány mondatot, amelynek speciálisan magyar jellege van, kellene kihagybi, illetve francia vonatkozásával pótolni. Azt javasolnám tehát, fordítsák le - a direkt magyar vonatkozások kihagyásával - az előszót. Szeptemberben, ha hazjövök gyorsan megcsinálom a variánsokat, amelyek mivel legfőljebb néhány oldalt tesznek ki, gyorsan lefordíthatók és beilleszthetők.

Nem akarok részletesen kitérni az előbbi leveleiben folytatott vitánkra. Csak azt szeretném megjegyezni, hogy amennyiben a kultuszminisztérium közkönyvtárak részére számbavehető példányszámot megrendel, úgy ez a középiskolai, általános iskolai stb. könyvtárakra vonatkozik. Most már világos, hogy sem a Hegel, sem az Existencializmus nem ~~xxxxx~~ tartozik azon könyvek közé, amelyek egy vidéki általános iskolai tanár számára hivatása teljesítése

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

szempontjából nélkülözhetetlenek. Ha a kultuszminisztérium ezek számára rendel, úgy ez kriptoszubvenció. Ez ugyan nálunk a régi időben szokásos volt, én azonban nem akarok ebben résztvenni. Hogy a tudományos könyvtárak rendelni fognak, az kétségtelen, ez azonban sajnos nem tesz ki sokat és nem megy a miniszteriumon keresztül.

Amennyiben az Exisztencializmusról Franciaországban és azonkívül kritikák jelennek meg, kérem küldesse el őket. Címem augusztus végéig: Zakopane Lwowianka. Szeptember 1. és 15. között felolvasó köruton leszek Lengyelországban

Üdvözli őszinte híve

Lukács György

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

114

CCCC 79-1271/64

XXXX den 3. Mai 1949

Sehr geehrter Herr Doktor,

in Beantwortung Ihres Briefes an meine Frau vom 14. April in Bezug auf die ausländischen Rechte des "Jungen Hegel" will ich Ihnen nur mitteilen, dass ich sowohl in Italien persönlich, wie auch in ~~xxx~~ Paris mit dem Verleger Einaudi über die Herausgabe einiger meiner Bücher verhandelte, und er nie den "Jungen Hegel" auch nur erwähnte. Hätten Sie uns über Ihre diesbezüglichen Verhandlungen soweit sie konkrete Form annahmen, verständigt hätten, wäre es uns nicht eingefallen, mit Mondadori zu verhandeln. Da Einaudi aber als ich in Rom sowohl mit ihm, wie mit Mondadori verhandelte überhaupt keinen Einspruch ~~über~~ darüber erhob, dass ich dieses Buch an Mondadori abgebe und mit keiner Silbe erwähnte, dass er ~~kanxhockgxxxxxxx~~ über das Verlagsrecht mit Ihnen verhandelt hat, so muss ich mein Abkommen mit Mondadori als zu Recht bestehend und durch mich initiiert betrachten.

Vielen Dank dafür, dass Sie sich bemühen das Existentialismus-Manuskript Wendt zukommen zu lassen, Hoffentlich diesmal mit Erfolg.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Mit herzlichen Grüßen

Georg Lukács

T am 4 Febr 1948 einer
Verlegung mit dem abendlichen

Budapest, 1949 június 29.

Kedves Doktor Ur,

44/29-1271/26

megkaptam június 21-iki levelét és a Croce-könyvet. Croce sokkal kényelmesebb helyzetben volt itt mint én vagyok. Először is a könyvben ahogy látom alig van valami új, régi autobiografikus cikkek összefogása. Én ellenben még soha nem irtam autobiografikus feljegyzéseket. Másodszor Croce ma 80 éves és egész élete munkájánkra tekint vissza, míg én azt remélem, hogy az eddigi előkészítő, történelmi jellegű munkák után most fogom csak megírni néhány pozitív művet. Harmadszor régi munkáimat évtizedek óta nem olvastam, ezeket újból át kellene tanulmányoznom, hogy komolyan írhassek róluk. A nehézségek tehát igen nagyok, főleg kombinálva másirányú nagy elfoglaltságommal és nagyon ingadozó egészségi állapotommal. Ennek ellenére nem adom fel ezt a tervet, de ilyen körülmények között lehetetlen még csak hozzávetőleges dátumot is meghatározni.

Nagyon örülök, hogy a Goethe-hamarosan kijön. Amado regényét olvastam és nagyon tetszett nekem. Nagyon hálás lennék, ha a Malraux-esztétikát minél előbb megkaphatnám. Kanapa ama regénye, mely a Gide "Axion gratuit"-ellen íródott magánál jelent meg? ha igen, kérnék egy példányt belőle.

Üdvözetekkel feleségemtől is

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

XXXXXXX 1949 július 23.

U44C 29-1271/28

Tisztelt Doktor Ur,

köszönöm kedves levelét és mindenestre hálás vagyok, hogy a Goethe fordítását komolyan ellenőrzi. Goldmann ugyan jól tud németül, de világnézete könnyen akadályozhatja az én szövegem hű fordításának. Mikor jelenhetik meg a könyv? Rómából értesültem, hogy Crose igen heves támadást intézett a Critica című folyóirat utolsó számában a könyv német kiadása ellen. En még nem kaptam meg a cikket, maga talán megszerezheti és esetleg felhasználhatja a könyv propagálására. /Negatív kritika - különösen a mi köreinkben - gyakran hasznosabb mint a pozitív./

Canapa regényeit köszönettel megkaptam. Nem fél odkezett-e meg a Malraux esztétikájáról?

Üdvözletekkel feleségemtől is

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

241

Vagel

LCyL 29-1271/20

XXXXXX Dobogókő, 1949 VIII.13.
Cím augusztus végéig: Dobogókő,
Park-szálló 3.sz.

Tisztelt Doktor Ur,

most állapotot meg a varsói állami könyv-
kiadóval/Panstwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa, Ul.Foksal
Nr.17/ az Existentialsme-könyv lengyel kiadását illetőleg. A
kiadónak pontosan megírtam a kettőnk között fennálló megállapo-
dásokat e könyvet illetőleg, megírtam neki az Ön címét és meg-
kértem, lépjen Önnel azonnal érintkezésbe.

Üdvözlét feleségem részéről is

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

H8

10

1949 szeptember 23.

6646 29-1221/33

Kedves Nemes Ur,

nem egészen értem a "konfliktust" az Existentialis-
mus lengyel kiadása körül. A kiadóval, akivel több könyvemről
kötöttem szerződést, rögtön megállapodtam abban, hogy az Önnek
járó 25%-et mindig fizesse ki, amikor nekem pénzt átutal és hogy
azonnal lépjen Önnel érintkezésbe ebben az ügyben. Természetesen
semmi ~~kétf~~ kifogásom nincs az ellen - ez tisztán formális dolog -
hogy a kiadó Önnel kösse meg a szerződést, amikor is Ön biztosí-
tana engem arról, hogy a nekem járó 75%-ot egyenesen a kiadótól
megkapjam. Ez irányban irtam is ma Varsóba. remélem a dolog gyorsan
elintéződik. A héber kiadást tudomásul vettem. Mellékelek egy
régén jött és nálam elfeküdt Montevideói levelet, amelyben kérem,
hogy lépjen velük kapcsolatba, de érdeklődjék, hogy mi van a
könyv tervezett mexikói kiadásával, amelyről egy évvel ezelőtt
Roces professzor Wroclavban tárgyalt velem és akit akkor szintén
Önhöz utasítottam.

Remélem a "Goethe" nemsokára megjelenik és hamarosan küld-
het példányokat. Közben megjelent egy része /A Fausttanulmányok/
svédül, lengyel kiadása most készül.

Kérem ne felejtse el, hogy még Párisban megígérte nekem
Malraux esztétikáját elküldetni.

Üdvözlettel

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

Lukács György

Nagel

1949 október 4.

Tisztelt Doktor Ur!

6442 29-1271/34

Szeptember 23-án kelt levelét megkaptam; a Társadalmi Szemle számát igyekezni fogok megszerezni és Önnek elküldeni. Nagy meglepetésemre azonban Szeptember 28-iki kelettel kiadója egy alkalmazottjától levelet kaptam arra való hivatkozással, hogy Ön nincs Párisban. A levél válasz volt ama levelémre, amelyben felajánlottam Önöknek, hogy a Nagel-cég kösse meg a lengyelekkel a szerződést, természetesen az én honoráriumigényeim szerződésszerű tiszteletbentartásával. Az Ön alkalmazottja most már azt a kérdést veti fel, hogy az én honoráriumaimat az előlegek amortizációjára fordítsák. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozom. Ön személyesen utalt ki nekem előlegeket, összes francia nyelven megjelenendő könyveimre és akkor Párisban több pénzt volt hajlandó nekem rendelkezésemre bocsátani, mint amennyit én igénybe vettem. Arról, hogy az én honorárium a más nyelven megjelenő kiadásokból itt levonásba jönnek, soha és semmikor nem volt szó.

Az Ön alkalmazottja azon is panaszkodik, hogy könyveim rosszul mennek és a Goethe-könyvnek nincsenek jó kiadásai. Bátor vagyok Önt arra emlékeztetni, hogy nem én szalagáltam az Ön kiadójába azzal a kéréssel, hogy legyen szíves könyveimet kiadni, hanem ellenkezőleg a kezdeményezés az Ön oldaláról indult meg.

Amikor Önnek könyvem kiadását illetőleg megállapodtam, jogom volt fel-
tételezni, hogy Ön tudja, milyen könyvek kiadási jogát szerezte meg; hogy
nem szerződött sem amerikai bestsellerekre, sem pedig Sartre-féle divat-
árúkra. Nem mehetek tehát semmi körülmények között abba bele, hogy egy
könyvnek, amelynek nemzetközi erkölcsi sikere nyilvánvaló, anyagi rizi-
kóját én viseljem.

Kiváló tisztelettel

Lukács György

INT. FIL. INT.

Lukács Arch.

IMI JIF.ATM
dok. 1000

1944-29-1271/38

1950 augusztus 24.

Tisztelt Nemes Ur,

a mai napon
Oprechthez írott levelem másolatából láthatja,
hogy miről van szó. Kérem értesítsen, mik a szándékai a Hegel-
könyv megjelentetése dolgában.

Nyáron rengeteg dolgom volt és így nem értem rá felesége
levelére válaszolni. Az abban foglalt információt köszönöm.

Üdvözlettel

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

12429-127/37

1950 szeptember 1.

Tisztelt Doktor Ur!

Köszönettel vettem augusztus 28-iki levelét és szívesen hallom, hogy a Hegel-kiadást illetően fenntartja régi álláspontját. Kérem intőzze el a félreértést Oprechttel minél hamarább. Érdekelne az is, hogy a Hegel-kiadás magánál hogyan áll, mikorra várható a könyv megjelenése.

Köszönöm azt is, hogy a japán kiadóval tárgyalat a Német irodalom rövid történetéről. Ezt illetőleg csak két megjegyzést szeretnék tenni. Először levelezében vagyok egy Sasamoto nevű fordítóval /Paris XXe, 5, rue des Cendriers/, akitől tudom, hogy Goethékönyvem már megjelent Japánban, aki a Hegel fordítását illetőleg tárgyal Oprechttel stb. Mivel tőle hallottam, hogy már több dolgom jelent meg japánul és mivel elküldette neki összes németül megjelent műveimet, meg kellene kédezni, nincs-e már ez a könyv is lekötve és amennyiben nem és önnök sikerül a megegyezés, értesíteni kell őt, nehogy két helyen kössék le ugyanazt a könyvet. Másodszor ennek a könyvnek eredetije német. Ez egyrészt azt jelenti, hogy megegyezés esetén pontos lenne számomra, hogy a fordítás az eredeti szövegből és ne a francia fordításból történjék, másrészt azt jelenti, hogy a mű más nyelvre való lefordítása felett én rendelkezem és az azért fizetendő honoráriumok engem illetnek.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Mindenesetre köszönöm tárgyalásait és hálás leszek, ha értesít
hogy azok hogy folynak tovább.

Kiváló tisztelettel

MTA FIL. INT.
Lukács Archiv

MTA FIL. INT.
Lukács Archiv

Nagel

1953 12.22.

Uy 129-1271/34

Tisztelet Nemes ur,
francia ujságokból látom, hogy az Ön kiadásában
megjelent Vico. Nagy köszönettel tartoznék Önnek, ha egy lehetőleg
kötött példányt cimemre elküldene. Nem tudom ugyan, hogy elszámo-
lásunk hogy áll, de remélem annyi pénzem vagy hitelem van a Nagle
~~rikke~~ cégnél, hogy ezt a könyvet megkaphassam.

Kiváló tisztelettel

Lukács György

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

den 29. Juni 60

Sehr geehrter Herr Nagel !

Vielen Dank für Ihren Brief vom 16. Juni, sowie für die Nachricht, dass Sie mit meinem Vertreter, Herrn Pinkus zu verrechnen gedenken.

Was Ihre Reklamation betrifft, in Bezug auf die beiden in Frankreich erschienen Bücher, muss ich diese entschieden zurückweisen. Abgesehen davon, dass die französische Ausgabe von "Geschichte und Klassenbewusstsein" ein Raubdruck ist, bestreite ich entschieden, dass Ihre im Kontrakt vom 10. September 1946 festgelegte Optionsrecht noch in Geltung wäre. Diese Übereinkunft zwischen uns ging davon aus, dass Sie fortlaufend meine Bücher herausgeben werden. Im § 13. dieses Kontrakts ist das Buch "Nietzsche und der Faschismus" als unmittelbar nach dem Existentialismus-Buch erscheinend erwähnt, für Frühjahr 1948 ist der "Junge Hegel", für Frühjahr 1949 der "Historische Roman" auf die Liste der zu erscheinenden Bücher genommen worden. Ich weiss natürlich, dass solche Termine Orientierungstermine sind, bei denen eine Verspätung sogar von einem Jahr möglich ist. Hier handelt es sich aber um 11 Jahre, während welcher Zeit - aus welchem Grund immer - kein einziges Buch von mir in Ihrem Verlag erschienen ist. Wir haben im Vertrag kein Datum für das Optionsrecht bestimmt, das taten wir aber in der Annahme, dass meine Werke fortlaufend in Ihrem Verlag erscheinen werden. § 6. des Kontraktes enthält die zeitliche Bestimmung, dass wenn ein von mir in Ihrem Verlag erschienen Buch zwei Jahre nach Verkauf der ersten Auflage keine Neuauflage erlebt, sein Autorenrecht wieder mir zufällt. Daraus können Sie klar ersehen, dass 11 Jahre Pause Ihrerseits ein Absterben eines jeden Optionsrechts für neue Werke bedeuten muss. Das haben Sie auch sehr genau gewusst. Denn als in den Jahren 1958-59 mein Buch "Die Zerstörung der Vernunft" in französischer Sprache erschienen ist, haben Sie mit keinem Wort auf Ihr Optionsrecht angespielt.

Ich erwähne nur am Rande, dass Sie in vielen anderen Fragen die kontraktlichen Beziehungen auch nicht eingehalten haben. So liegt vor mir die Kopie eines Briefes vom 24. Mai 1950, in welchem ich bei Ihnen reklamiere, dass das mir zukommende Honorar aus der tschechischen Ausgabe des Existentialismus nicht ausbezahlt wurde. Noch schwererwiegend ist, dass Sie mein Buch "Kürze Geschichte der deutschen Literatur" in Japan herausgeben liessen. In der Ausgabe, die der Verlag Iwanami Gendai Soshō veranstaltet hat, steht ausdrücklich "Originally copyrighted by Editions Nagel, Paris", obwohl nach § 14. unseres Vertrages Sie ausschliesslich für den Existentialismus ein Recht für fremdsprachige Übersetzungen besessen haben.

Ich glaube, dass nach alledem es am besten ist, wenn auch Sie den Vertrag von 1946 als erloschen betrachten, umso mehr, als nach Ihrem Brief meine Bücher gar keinen Erfolg beim französischen Publikum hatten; Sie können also ruhig auf Ihr Optionsrecht, das ich nicht anerkennen, verzichten.

Hochachtungsvoll Ihr ergebener

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Georg Lukács